

Project Risicorelevante bedrijven

Resultaten van een inventarisatie naar milieuveiligheid door de ODBN bij 54 risicorelevante bedrijven in de regio Brabant Noord

project	: Risicorelevante bedrijven
projectnummer	: 73960115
status	: Definitief
datum	: 11 april 2017
auteur	: Diany Stoel 0485-729171 DStoel@odbn.nl
autorisatie	: Jan Lensen paraaf:

Postadres
Postbus 88
5430 AB Cuijk

Bezoekadres Cuijk
Gildekamp 8
5431 SP Cuijk

Bezoekadres 's-Hertogenbosch
Victorialaan 1 b-9
5213 JP 's-Hertogenbosch

www.odbn.nl

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
2. Resultaten inventarisatie milieuveiligheid	5
3. Nadere Toelichting resultaten	6
3.1 Vergunning is niet dekkend/actueel	6
3.2 Risicokaart niet actueel	6
3.3 Veiligheidsvoorzieningen (LOD's) onvoldoende	6
4. conclusies en aanbevelingen	7
4.1 Algemeen	7
4.2 Per onderdeel	7

1. INLEIDING

In het BPO¹-overleg van 21 september 2016 is de gezamenlijke aanpak van risicorelevante bedrijven opnieuw benoemd tot speerpunt voor de periode 2017-2018.

Risicorelevante bedrijven

Er is een groep bedrijven die net onder de grens van het Brzo regime zit. Deze groep bedrijven, eerder ook wel aangeduid als BRZO+ bedrijven, valt onder de groep die “normaal” toezicht krijgt. Toch kunnen bedrijven die net onder de Brzo grens vallen ook grote risico's met zich mee brengen. Het gevoel bestond dat over deze groep risicorelevante bedrijven onvoldoende informatie voorhanden was om de risico's adequaat in te schatten en beheersen.

Dit heeft geleid tot de volgende onderzoeksvragen:

1. Waar zijn risicorelevante bedrijven gevestigd?
2. Vallen deze bedrijven daadwerkelijk onder de Brzo grens?
3. Wat zijn de daadwerkelijke risico's voor de omgeving?
4. Zijn deze risico's aanvaardbaar?
5. Welke gevaarlijke stoffen zijn aanwezig? (Waardoor bijvoorbeeld de brandweer, in geval van calamiteiten, veiliger kan werken en er adequate kennis is m.b.t. contouren voor ruimtelijke planning).
6. Welke mogelijkheden zijn er om bij deze bedrijven veiligheidswinst te bereiken? (Bieden van handelingsperspectief in de vorm van een gezamenlijke interventiestrategie)

Daarnaast was er een uitdrukkelijke wens om de samenwerking tussen Omgevingsdiensten (OD's) en Veiligheidsregio's (VR's) te versterken.

Inventarisatie

In 2016 hebben de OD's samen met de VR's een inventarisatie uitgevoerd naar (mogelijk) risicorelevante bedrijven in de regio. Vervolgens zijn deze bedrijven, aan de hand van een aantal gezamenlijk geformuleerde toezichtvragen, door de OD's bezocht om met name de milieuveiligheid in beeld te brengen.

Vervolg 2017-2018

In deze rapportage worden de resultaten gepresenteerd van de inventarisatie uitgevoerd door de ODBN. Binnenkort volgt nog een integrale rapportage waarin ook de resultaten van het onderzoek dat door de veiligheidsregio is uitgevoerd zijn verwerkt. Vervolgens is het de bedoeling om samen met de veiligheidsregio, en mogelijk ook andere relevante VTH-partners als waterschappen, een aanpak voor deze bedrijven te ontwikkelen om deze vervolgens in 2018 (en daarna) samen uit te voeren. Doel is te komen tot een aanvaardbaar risico voor de omgeving bij alle risicorelevante bedrijven. De aanpak is erop gericht om de bedrijfscultuur te veranderen van reactief/calculatief naar proactief ten aanzien van omgevingsveiligheid. Hierbij moet wel worden opgemerkt dat op dit moment het bestuur van de veiligheidsregio Brabant Noord heeft nog geen opdracht gegeven om een gezamenlijke aanpak te ontwikkelen en uit te voeren voor deze groep bedrijven.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden kort de resultaten geschetst van de inventarisatie naar milieuveiligheid uitgevoerd door de ODBN. Vervolgens worden deze resultaten per onderdeel in hoofdstuk 3 nader toegelicht. In hoofdstuk 4 volgen tot slot een aantal conclusies en aanbevelingen.

¹ BPO = Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht

2. RESULTATEN INVENTARISATIE MILIEUVEILIGHEID

Voor elk bedrijf wat is bezocht zijn een aantal essentiële items beantwoord. Het gaat hierbij om de volgende zaken:

1. Is de omgevingsvergunning dekkend voor wat betreft de veiligheidsaspecten?
2. Is de omgevingsvergunning actueel voor wat betreft de veiligheidsaspecten?
3. Is de risicokaart actueel?
4. Voldoen de risico-installaties (LOD's) aan de voorschriften uit de omgevingsvergunning?
5. Wordt voldaan aan de criteria van het Bevi/Revi?
6. Indien QRA is gemaakt, zijn dan de juiste uitgangspunten gebruikt?
7. Blijft de feitelijke bedrijfsvoering van de inrichting qua hoeveelheid stoffen onder de BRZO-drempel?

In totaal zijn 54 bedrijven geïnventariseerd met de volgende resultaten:

Vraag	Ja	Nee	NVT	Weet niet
Vergunning dekkend?	46	6	2	-
Vergunning actueel?	42	10	2	-
Risicokaart actueel?	10	24	19	1
Voldoen LOD's?	41	7	6	-
Wordt voldaan aan Bevi/Revi?	25	1	27	1
QRA juist?	11	1	42	-
Onder BRZO drempel?	54	-	-	-

Uit deze resultaten valt het volgende af te leiden:

- Een deel van de vergunningen dient geactualiseerd en/of aangepast te worden omdat huidige voorschriften niet toereikend zijn om de veiligheid adequaat te kunnen garanderen.
- Een groot aantal risicokaarten zijn niet actueel. Indien de risicokaarten worden gebruikt door instanties om snel inzicht te krijgen in bepaalde risico's in het kader van calamiteiten, moeten deze kaarten bijgewerkt worden.
- Bij een aantal bedrijven is duidelijk dat de beschikbare veiligheidsvoorzieningen niet voldoen zodat sprake is van grotere veiligheidsrisico's.

3. NADERE TOELICHTING RESULTATEN

Om de bovenstaande resultaten beter te kunnen duiden is uitgezocht wat de redenen zijn waarom bijvoorbeeld een vergunning niet actueel of dekkend is, wat de reden is waarom de risicokaart niet actueel is en wat de redenen zijn voor het niet voldoen aan de veiligheidsvoorzieningen.

3.1 Vergunning is niet dekkend/actueel

Er zijn 10 vergunningen niet actueel waarvan er ook 6 niet dekkend zijn. Van deze 10 bedrijven vallen er 9 onder een gemeentelijke bevoegdheid en 1 onder de provincie. Uit de inventarisatie blijkt dat sprake is van oude richtlijnen zoals bijvoorbeeld de CPR 15-1, 15-2 en de PGS 15:2005 waardoor vervolgens niet gehandhaafd kan worden op het actualiseren van een Uitgangspuntendocument. Hierdoor is ook vaak onduidelijk of een bestaand uitgangspuntendocument ook daadwerkelijk wel rekening heeft gehouden met de juiste en vergunde hoeveelheid aan opslag.

Daarnaast zijn in aantal gevallen al aanvragen ingediend voor wijzigingen in de vergunning, maar is de beschikking nog niet afgegeven. Hierdoor zitten de juiste voorzieningen nog niet in de vergunning opgenomen en kan er dus ook niet gehandhaafd worden. Doordat de vergunningen niet actueel zijn bestaat de kans op een hoger risico voor de omgeving als een voorziening daadwerkelijk nog niet voldoet.

Voor ammoniakkoelingen is ook in 1 situatie sprake van de verouderde norm CPR 13-2 (1988) in de vergunning. Feitelijke handhaving op de huidige norm is niet mogelijk.

3.2 Risicokaart niet actueel

Er zit een duidelijke lijn in de redenen waarom de risicokaart niet actueel is. Het overgrote deel heeft betrekking op het verkeerd ingetekend zijn van de risicovolle installatie waardoor de veiligheidscirkels niet in alle gevallen kloppen. Verder is de hoeveelheid aanwezige en vergunde gevaarlijke stoffen of hoeveelheid ammoniak die in de risicokaart genoemd worden niet overeenkomstig de werkelijke situatie. Van de 24 bedrijven die niet goed staan weergegeven in de risicokaart zijn er 21 gemeentelijk en 3 provinciaal.

Foutieve informatie in de risicokaart kan gevolgen hebben voor ruimtelijke ontwikkelingen in de omgeving van een bedrijf en dus ook bij het opstellen van bestemmingsplannen. De risicokaart wordt ook door externe partijen geraadpleegd. Informatie dient juist en volledig te zijn.

3.3 Veiligheidsvoorzieningen (LOD's) onvoldoende

Bij de bedrijven waar de LOD's niet voldoen zijn in alle gevallen in 2016 al handhavingstrajecten gestart om de voorzieningen op orde te krijgen indien dit mogelijk was. Het betreft met name het niet aanwezig hebben van de juiste certificaten omtrent een blussysteem of opslagvoorziening zodat niet gegarandeerd is dat de opslag voldoet. Hierdoor zijn er hogere risico's voor de omgeving en is optreden gewenst om de situatie te verbeteren. Verder zijn opslagvoorzieningen niet overeenkomstig de veiligheidsvoorschriften in werking waardoor er waarschijnlijk ook hogere risico's zijn voor de omgeving.

4. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

4.1 Algemeen

Uit deze inventarisatie blijkt dat er geen sprake is van acuut risicovolle situaties of van bedrijven die calculerend net onder de Brzo grens blijven. De onvolkomenheden die zijn geconstateerd brengen enige mate van risico met zich, maar zijn binnen het reguliere uitvoeringsprogramma te verhelpen. Voortdurende samenwerking met de veiligheidsregio bij dit type bedrijven is van belang om verdere onvolkomenheden of risicovolle situaties te voorkomen en om de veiligheidscultuur bij de bedrijven duurzaam te verbeteren.

4.2 Per onderdeel

1. Uit de inventarisatie blijkt dat alle bedrijven (ruim) onder de BRZO-grens vallen. Uit niets is gebleken dat bedrijven bewust net onder de BRZO-grens blijven.
2. Tijdens de inventarisatie zijn geen acute /onaanvaardbare veiligheidsrisico's geconstateerd. Wel blijken vergunningen en installaties niet altijd actueel waardoor niet het gewenste beschermingsniveau wordt gerealiseerd.
3. Tien omgevingsvergunningen dienen, op het gebied van milieuveiligheid, geactualiseerd te worden ter verbetering van de mogelijkheden voor handhaving en toezicht en daardoor een verlaging van de risico's voor de omgeving.
4. Van 24 bedrijven dient de risicokaart aangepast te worden (deels al opgepakt) aan de werkelijke/vergunde situatie zodat de beschikbare informatie voor alle gebruikers van de risicokaart juist is.
5. Het bestuur van de veiligheidsregio Brabant Noord moet nog opdracht geven om een gezamenlijke aanpak te ontwikkelen en uit te voeren voor deze groep bedrijven. Gezien de toegevoegde waarde van de veiligheidsregio bij de aanpak van deze bedrijven is het van belang hierbij ook in de toekomst structureel te blijven samenwerken. Aanbevolen wordt een signaal af te geven aan het bestuur van de veiligheidsregio met deze strekking.

4.3 Actie ODBN

- Daar waar onjuistheden zijn geconstateerd actualiseert de ODBN de risicokaarten.
- Daar waar vergunningen niet actueel en/of dekkend zijn gebleken wordt (of is), in overleg met het Bevoegd Gezag, actie ondernomen.